

Előfizetési árak:

Kész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,

hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
főszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nemadunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Nemzetközi törvényt magyarázat.

Pécs, 1899. augusztus 10.

Fölháborító s csakis a német brutali-
tástól kitelhető eljárás híre érkezik Szász-
ország fővárosából. A szász belügyminiszter
közvetlenül hagyta meg a szászországi
hatóságoknak, hogy az Erdélybe szóló leve-
lezéseiknél a régi német neveket használ-
ják, mert — ugymond a rendelet — a
helységnevek magyarosításáról szóló tör-
vény csak Magyarországon kötelező, de a
német birodalmi hatóságokat semmire sem
kötelezi.

Ezt a hirt olvasva, Magyarországon
aligha lesz ember, aki rögtön tisztában
nem lenne vele, hogy honnét fúj a szél.
Azok a kedves bakszások ott a Király-
hágón túl, akik a magyar nyelvet még
párhuzamos jegyzőkönyvi nyelvül sem fo-
gadják el a német mellett, már kezdettől
fogva a legelkeseredettebb harcot folytatták
a helységnevek magyarosítása ellen s kép-
viselik e miatt még a kormányparti klub-
ból is kiléptek. Pedig hát itt nem is új
magyar nevek oktroyálásáról van szó ere-
deti idegen nevek helyébe, hanem egy-
szerűen az ősi magyar nevek visszaállításáról
s a későbbi telepések által becsempészett
idegen nyelvű helységnevek kiküszöbölésé-
ről a hivatalos használatból.

Hogy a magánérintkezésben miféle

neveket használ a közönség, azzal az ál-
lamhatalom nem törődik, de hatósági le-
velezésnél már megkívánhatja, hogy azok
a nevek használtassanak, a melyek az
állam törvényhozása által hivatalos el-
nevezésekül elfogadva lettek. Ez szúrta
azonban a szemét az erdélyrészi szászok-
nak s a magyar helységneveknek a hiva-
talos téren való használata ellen fejtették
ki a legerősebb izgatást s annyiban célt
is értek, hogy a Bánffy-kormány nem is
merte ellenükben a törvényt végrehajtani.

Most azonban a kormány komolyan
hozzálátott, hogy érvényt szerezzen a tör-
vénynek, a melyet nemcsak az ország min-
den lakosa, de első sorban minden rendű
hatóság és testület respektálni tartozik.
Az ország törvénye előtt való meghajlás
kényszere azonban roppant sérelem a bak-
szásokra s ezt a sérelmet, miután idehaza
hiába demonstráltak ellene, kivitték a kül-
földre s a velük névrokon népnél kesereg-
ték el szívük fájdalmát, hogy a magyar
törvény nem respektálja a települők által
önkéntesleg eszközölt elkereszteléseket, ha-
nem érvényt akar szerezni a település előtt
már használatban volt történelmi helység-
neveknek.

S íme annak a külföldi államnak a
kormányára annyira szívére vette a távoli
névrokonok szörnyű sérelmét, hogy szem
elől tévesztve a nemzetközi illendőség leg-

elemibb szabályait, a magyar törvényt kör-
rendeletileg lecáfolja s fölhívja alantas
hatóságait, hogy a magyar hatóságokkal
való levelezéseikben *csak azért se* respek-
tálják a magyar törvényt, mert az a tör-
vény csak Magyarországon kötelező, de a
német birodalmi hatóságokat semmire sem
kötelezi.

Nos hát ilyen rabulisztikát is csak
az oktalan gyűlölség olthat államférfiui
kebelbe. Mert ha Magyarországnak joga
van a saját területén fekvő helységek neveit
törvénytöréssel megállapítani, amit a jeles
szász miniszter is elismer, akkor azt is
megkövetelheti, hogy ezt a törvényt a kül-
föld is respektálja, mikor velünk érintkezik.

Ez olyan elemi követelménye a nem-
zetközi jognak, hogy azt még ellenséges
lábbon álló államok sem tévesztik szem elől,
mert a belügyi törvényhozás hatáskörében
hozott törvényeknek még a kritizálása is
egy külföldi állam részéről, illetéktelen
beavatkozást képez a tőle független állam
belügyeibe.

Ha állana a szász miniszter nemzet-
közi törvényt magyarázata, hogy a külföldi
állam belügyi törvénye csak az illető állam-
ban kötelező s más állam hatóságai azt
respektálni nem tartoznak: ebből a leg-
cifrabb zavarok és bonyodalmak származ-
nának a nemzetközi érintkezésben. Mert,

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

A barát.

Mi az? Jönnek a poroszok! Mint a futó
tűz hargzott a katonák ajkáról a szó. Most
egy futár érkezett, a dragonyosok küldték,
egyenesen az ezredes előtt állt meg.

— Jelentem ezredes urnak, a poroszok
átlépték a határt! Előőrseink az erdőben meg-
ütözköztek az ellenséggel! Egy főhadnagy és hat
ember elesett. A levélpostát vivő futárt el-
fogták.

Az ezredest, ki a csapatot vezényelte
ez a jelentés kissé leverte, de a másik pillan-
atban már feltámadt benne a katona szel-
lem, a zseniálitás. A mely bármi is adja ma-
gát elő, a mig gondolkozni tud nem esik két-
ségbe, hanem remél az utolsóig.

Már vonulnak fel a tüzér ütegek vág-
tatva a sedáni erdő felé, a hol alkalmas terre-
numon állítják fel az ágyukat; mig a gyalogság
elárasztja az erdőséget, mely a magaslatokat
s az oldalakat fedi elszórtan.

* * *

— És ha el találnék esni valamelyik ütözköz-
ben — szólott egy fiatal katona a másiknak, a ki
busan üldögélt egy fatörzsön s fogai közt rágta a
szivarka végét, mig újjáival idegesen babrálta
zubbonya gombjait, — ne feledd el, hogy agg
szülőimet kiméletesen értesítsd halálomról.

Atyám, öreg beteges ember ki talán, ha hir-
telen érné a hír . . . belehalna!

— Ah Fidele! Te nagyon érzélgős vagy
— szólott a másik — elesni? Hát azt gond-
dod, az csak úgy megy?! Teringettél!
Nézd, mielőtt én ide jöttem, kint voltam Af-
rikában a szabad csapatoknál. Tizennégy üt-
köztem voltam! Hétszer kaptam sebet;
azért itt vagyok! A ki keresi a halált; azt
elkerüli! A ki folyton fél, azt eléri! Ne félj
hát, hanem remélj!

— Igazad van, de . . . a mióta regé-
nyes falumat elhagytam, egyre olyan előérze-
tem van, mintha nem térnék többé vissza!
Midőn ezredemnél jelentkeztem a bevonulás-
kor Párisban: pappal találkoztam. Rossz
jel! . . .

— Hagyd el kérlek Fidele! — szólott a
másik.

A következő pillanatban egy ágyú lövés
reszkettette meg a levegőt s végig zugott a
hegyeken.

— Itt a német! — szólott a főhadnagy
s úgy felugrott a törzsről, mintha belelőtték
volna azt a golyót, a mely pedig csak jel-
zésül szolgált, hogy a támadás megkezdődött.

Már este is van, beesteledett! Ugy any-
nyira, hogy csak a fegyvertűzek látszanak itt
is, ott is, a mint Sedánt ostromolják a porosz
katonák.

Elesnek sokan azok közül, a kik talán
még élhettek volna. Már a közelből dörögnek

a német-ágyúk és fegyverek. Itt-ott meg-meg
csillan egy-egy sisakos porosz katona. A
hold is feljött már, megvilágítja a küzdő
feleket.

Amott az erdő alatt a lovasság üldözi
egymást. Főlséges látvány, a mint a porosz
lovasság üldözi a francia vasasokat, a kik
alig tudják magukat menteni; mig a könnyű
német huszárok alaposan szabdalják őket.
Véres napok! Pusztulás mindenütt! A kik
még ma az Istent imádták és kérték, hogy
adjon szerencsét fegyvereikre, ma ott hever-
nek min

Még az sincs a közelben, ki a haldok-
lónak feladja az utolsó kenetet, a ki lefogja
a szemét! A sebesült elvérzik. Az élőket le-
gázolják a robogó ágyúk, szekerek és gazdát-
lan lovak.

Most vonulnak ki az erdőből a gyalogo-
sok s futó lépésben menekülnek a város felé.
Alig vonulnak el, már jönnek a németek nyo-
mokban. Az ágyúk gazdátlanul hevernek he-
lyeikben. Kinek jutna most eszébe, megmen-
teni az ágyukat, a mikor egy ütegből egy
ágyú áll! Azt is romban kell átengedni az
ellenségnek.

Fél kereke van ennek az ágyúnak is,
felét elvitte az a golyó, a mely a tüzekeket
is elseperte mellőle. De azért, hogy egy kis
fdeig tartóztassák az ellenséget s lőhessenek
vele, alá van támasztva egy ládával.

Mindenütt sebesültek és halottak hevernek.

hogymást ne említsünk, minden állam a maga tetszése szerint rendez be kormányzatának, igazgatásának, jogszolgáltatásának gépezetét s állapítja meg azok hatáskörét. Mi lenne hát akkor, ha az idegen államok ezt a szervezetet, mint rájuk nézve nem kötelezőt, nem respektálva, megkereséseikkel nem azokhoz a hatóságokhoz fordulnának, a melyek azok elintézésére az illető államok belügyi törvényei szerint hatáskörrel bírnak?

Mig ez egyszerűen csak járatlanságból történne, legfőleg ide-oda küldözgetést, késedelmet és bosszankodást idézne elő; de ha valamelyik állam kormányának eszébe jutna a saját hatóságait rendeletileg utasítani a másik állam törvényeivel ellenkező ilyen eljárásra: ebből okvetlenül nemzetközi sérelem, diplomaciai affér keletkezne.

Ha nekünk külügyi képviselőnk lenne, ez az eset következne be okvetlenül a szász kormányrendelet alkalmából is, de hát a közös külképviseletnek csak a költségei közösek, az csak a birodalmat képviseli, a magyar törvény tekintélyét felőle bátran tiporhatják sárba a külföldi nemzetei és kormányai.

Nem is tarthat tehát tőle a drezdai belügyminister, hogy otromba tapintatlansága diplomaciai jegyzékváltásra, vagy éppen valami hatalmas „orr“-ban való részvételre fog alkalmat adni. Emlegetnek ugyan a magyar lapok egy megtorlási módot, a melyet keresztül vihetnénk diplomaciánk kikerülésével is, de bizony erősen tamaskodunk benne, hogy kormányunk ehhez hozzányúljon, vagy ha hozzá is nyúl, az eredményyel járjon.

Azt ajánlják ugyanis, hogy a magyar kormány válaszol a szász kormányrendeletre bocsásson ki rendeletet a magyar postahivatalokhoz, hogy a szászországi

hatóságoktól érkező s német helynevekkel ellátott leveleket egyszerűen küldjék vissza, mint kézbesíthetleneket.

Ez mindenesetre alkalmas mód lenne észretériteni a kapcáskodó szász minisztert, de aki ismeri azt a meghunyászkodó óvatosságot, amely kormányainkat minden ilyen külföldi vonatkozású ügyben jellemzi, az aligha fog nagy reményeket táplálni az iránt, hogy kormányunk ilyen rendeletet kibocsásson. Mert ha ez megtörténne, akkor a szász kormány kezdene jegyzékváltást, még pedig nem velünk, hanem a közös külügyminiszterrel, aki pedig, hogy nem a magyar kormánynak adna igazat, az régi tapasztalás szerint — több mint bizonyos.

Hirek.

Pécs, 1899. augusztus 10.

A gyomor fotográfája.

Dr. Schaaf new-yorki orvos oly készüléket szerkesztett, mely lehetővé teszi, hogy bármely élő ember gyomrára fényképeztesék.

Vannak még ósdi skeptikus emberek, akik azt hiszik, hogy amint az első melegebb napsugár ömlik rá a földre, mindjárt beáll az uborkaszézon melyben nem történik semmi, a mi felemlítésre méltó, s szenzációnak még a legmerészebb fantáziájú emberek körében sincs híre se.

Az ám nálunk, ahol olyan hamar eltespednek a kedélyek s a közönség megelégszik azzal, ha egy-egy »fiumei cápa« című újdonsággal kedveskednek a lapok.

Tessék azonban megnézni Amerikát!

Igaz, hogy ott sem létezik már szenzáció, mert amit mi bizalmatlanul fogadunk, éppen óriási voltánál fogva, az a yankeeknek elenyésző csekélység, közönséges bagatel dolog. Nagypapánk már nem is voltak oly ifiúk, mikor a kor legújabb vívmányának tartották, ha valakit (kivülről kérem!) le lehetett fényképezni.

szokott lenni, este van, haza megy a plébános ur is. Meg akarja nézni, hány az óra? A falra tekint az óra áll.

— Rossz jel, rossz jel! suttogja az öreg, mig az asszony keresztet vet. A mikor már a plébános ur eltávozott; megvacsoráltak az öregek s az esti ima elvégezte után nyugalomra térnek.

A házőrző kutya az udvaron fájdalmasan kezd vonítani. Bizonyosan tolvaj settenkedik a ház körül, gondolja az öreg.

Kopogtatnak a kapun, az öreg felkel, ki megy, kinyitja a kaput. Köpenybe burkolt tiszt áll előtte.

— Fiam! szólítja az öreg a belépőt.

— Téved uram! Én menekült vagyok. A sedáni háborúból jövök. Üzenetet hoztam. Most vonulunk át a falun.

— A fiamtól?! No jöjjön beljebb az ur! — avval bevezeti az idegent a szobába. A házőrző kutya barátságosan dörgölődik az idegenhez. Nem csoda, ez is katona, mint a gazdája volt!

— A fiam üzent? — kérdi az asszony.

— Igen! — szól a belépő tiszt, kinek feje be van kötve.

— Él-e, vagy . . .

— Istenem! — szól az öreg, meghalt ugy-e? —

Már a tisztelendő ur is itt van, eljött. Hallotta, hogy érkezett egy katona, a ki menekült. Az öregek sirnak zokognak. A tisztelendő ur pedig vigasztalta őket, mondván:

Az Ur adta, az Úr elvette! Dicsértessék az ő szent neve.

Most? Most az amerikaiak a legnagyobb könnyedséggel belülről fotografálják le az embereket, egyszerűen megörökítik az emberek gyomrát.

S milyen pazar módon!

Nincs többé szenzáció! Abcug fiumei cápa! Éljen a gyomor-fényképész!

Le van főzve az a bizonyos cethal is, mely Jónást lenyelte, mert most a Jónások nyelnek — nem ugyan cethalat — hanem egyéb mesés dolgokat.

Ha az ember elképzeli, hogy mi mindent kell egy ilyen lefotografált gyomru alaknak elnyelni, a novella hősök sajátos gunymosolyával gondol a Jónást nyelő cethalra s megvetéssel kiáltja oda neki:

— Hallja maga cethal uraság! Maga egy közönséges kókler! Maga dicsekszik, hogy elnyelte azt a szegény izraelita fiút a Jónást? Oda nézzen, hogy mit nyel el egy olyan amerikai yankee, ha a gyomrának hiteles másolatát óhajtja berámáztatni!

Igen kérem! Mert egy műtét alá kerülő gyomorbeteg embernek: 1. egy ezüst hengert, 2. egy fényképező készüléket, 3. egy hosszú gummi csövet, 4. két vízhatlan érzékeny lemezt, 5. egy villamos reflektort, 6. egy áramfejlesztőt kell lenyelnie.

Ne méltóztassanak mosolyogui! A gyomorfényképezésről szóló komolyképű tudósításban ez áll:

... »E célra egy kis ezüst hengerbe, vízhatlanul bezárt *fotografáló készüléket* vezetnek be, *gummicsővel* a gyomorba; a henger egyik végében van a *lencse*, a másikban a fényképező készülék. A készüléket *parányi villamos lámpa* egészíti ki, melyhez az *áramot* gummicsővön át vezetik a *gyomorba*.

Dr. Schaaf, a ki bizonyára tudós és mint ilyen mindenesetre szerény, bizonyára nem is sejt, hogy mily nagy szolgálatokat tesz ő tudományával, ha nem is a gyomorbetegeknek csupán, hanem az egész emberiségnek! Hogy találmánya korszakalkotó, az bizonyos, mert közel jövőben már ilyen jeleknek fognak lejátszódni a földtekén:

I.

A: Hova megy uram?

B: Az orvoshoz.

A: (részvétellel.) Ön beteg?

B: Nem. Születésnap ajándékot veszek a feleségemnek.

A: (meglepetve.) Az orvosnál?

B: Igen. Lefényképeztettem — a gyomromat.

II.

Bella: (örömmel.) Képzeld édesem, mit küldött az ideáalom a fürdőből?

Giza: Ugyan mit? Ausichts kártyát.

Bella: Nem.

Giza: Egy szép zsuzsut?

Bella: Nem. Elküldte a gyomrának a fényképét!

III.

Két ur összeveszett a kávéházban.

— Maga otromba!

— Maga rinoceros!

— Maga zsvány!

Puff! Pofon!

— Uram!

— Urrram!

— Lovagias ember Ön?

— Azt hiszem!

— Le van már fényképezve a gyomra?

— Még nincs!

— Aljas fráter! Magával nem verekszem!

A lapok kishirdetési rovataiban ilyen hirdetések látnak majd napvilágot:

Amateur fényképészek, kik már némi gyakorlattal bírnak, egy helybeli orvos műtermében azonnal alkalmazást nyernek. Olyanok, kik már a gyomor fényképezés terén működtek — előnyben részesülnek.

Házassági ajánlat. Élemedettebb kora, nyugdíjképes államhivatalnok nősülés céljából ez uton keresi a hölgyek ismeretségét. Gyomorfényképpel ellátott ajánlatok, „Egészség” jelige alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Polgári családnál kitűnő ebéd és vacsora kapható. A t. abonálni szándékozók kéretnek, hogy igényeik megállapíthatása végett gyomruk lényképét magával hozni sziveskedjenek.

(A „Rendőri Közlöny”-ből.)

Körözés. Az illavai legházából tegnap egy nyolc évre elítelt Állkulcs János nevű betörő megszökött. A szökevény 28 éves, közép termetű, barna szemű, fekete haju és bajszú. Orra rendes. Különös ismertető jele: A bal *gyomorfalán* egymással vízszintes irányban három kelése van, melyeknek operációja elől szökött meg!

S miután a szenzációs találmány okozta helyzeteket halvány árnyépekben bemutattuk, néhány szavunk van Schaaf dr.-hoz.

Elismerjük kedves doktor ur, hogy ön korának legnagyobb szelleme. Koncedáljuk s hajlandóknak nyilatkozunk elhinni, hogy ön képes az emberek gyomrát lefényképezni, hogy ön azt is meglátja, mi van embertársai „bögyében”, hogy ön az ezen mivelethez szükséges rengeteg dolgokat fájdalom nélkül nyel le pácienseivel, de mondja csak édes doktor ur (bocsánat a naivitásért) szokta ön a gyomroknak is azt mondani:

— Tessék mosolyogni?

H—i E—r.

Napirend 1899. augusztus 11-én.

Naptár: péntek, aug. 11. — Róm. katb. Zsuzsanna. — Prot.: Tibor. — Görög-kel.: (jul. 30.) Szilárd. — Zsidó: Elul 5. — Nap két 4 óra 53 perckor; nyugszik 7 óra 17 perckor. — Hold két 10 óra 24 perckor délelőtt; nyugszik 9 óra 6 perckor este.

Időjárás. Kilátás a központi meteorologiai intézet jelzése szerint: szeles, hűvös idő, keleten csapadék várható.

Vízvezetési bizottság ülése a városházán d. n. 3 órakor.

— (**Pécsváros közigazgatási bizottsága**) ma délelőtt 10 órakor tartotta havi rendes ülését a városháza közgyűlési termében. Az ülésen a főispán távollétében *Majorossy Imre* polgármester elnökölt s részt vettek rajta: *Szeredy József dr.*, *Kindl József*, *Ullmann M. Károly*, *Egry József*, *Záray Károly dr.*, *Jobst László dr.*, *Ráth Mátyás*, *Zsolnay György kir. főügyész-helyettes*, *Ternovszky Alajos*, helyettes pénzügyigazgató, *Kovácsfi Kálmán kir. főmérnök*, *Laubheimer Róbert*, helyettes kir. tanfelügyelő, *Tichy Ferenc dr.*, helyettes főjegyző, *Cirer Elek dr.* tiszti főorvos, *Zöld Sándor dr.*, helyettes tiszti ügyész és *Seikrai Emil*, helyettes árvaszéki elnök. A múlt ülésről elmaradt három bizottsági tag igazoltatván, az ülés tudomásul vette a kir. pénzügyigazgató, tanfelügyelő, főügyész helyettes, állami főmérnök, tiszti főügyész és árvaszéki elnök jelentéseit. Azonban több tárgy elintézése hosszadalmas vitát keltett az ülésen úgy, hogy az két óránál is tovább tartott s csak egynegyed egykor ért véget.

— (**Személyi hír.**) *Tormai Károly* alispán ma reggel *Lehel Győző* megyei I-ső aljegyző kíséretében vizügyi tárgyalás céljából Mohácsra utazott.

— (**Öngyilkossági kísérlet.**) *Menyhárt Magdolna* kereszt-pusztai cselédleány — mint értesülünk — tegnap reggel szerelmi bánatában az itató kútba ugrott. A közelben volt

aratók azonban észrevették s így még sikerült az életunt leányt idejekorán kimenteni a haláltorkából.

— (**Egy havi rend.**) A város közigazgatási bizottságának mai ülésén a polgármester előterjesztette a közigazgatás múlt havi tevékenységéről szóló jelentését. Ebből kiteszőleg a közigazgatási iktatóba érkezett a múlt hónapban 2456 ügydarab; hátralék volt 957 ügydarab. Az összes 3713 darabból a múlt hó folyamán elintéztetett 2921 darab; e hóra maradt 792 ügydarab. A rendőrkapitánysági iktatóba érkezett 2417 ügydarab, a múlt hóról maradt 415 darab, az összes 2882 darabból elintéztetett 2470; e hóra áthozatott 372 darab. Bűnügy volt 16; vétség 31; kihágás 199. Toloncok száma volt 16; letartóztatottaké 136. Idegen utas érkezett a városba 670. A községi bíróságnál volt 659 ügydarab; elintéztetett 530, megszűnt 72, e hóra áthozatott 76 darab. A bányatelepi bíróságnál volt 50 ügydarab; letárgyaltatott 32, megszűnt 18 ügy. Utadó befolyt a múlt hóban 1251 frt 89 kr. A közigazgatás ügymenetét mi sem zavarta meg. A közbiztonság kielégítő volt; a munkásviszonyok is javultak. Végül egy kocsis és ló eltartása a múlt hóban 36 forintba került. E jelentéssel kapcsolatosan jelentette a polgármester, hogy a bárcás nők ügyében a rendőrkapitánysággal érintkezésbe lépett s azok megrendszabályozása most van folyamatban. De mert a dolog igen nehéz és kényes, kéri egyelőre ezt tudomásul venni s ha a megrendszabályozás teljesen keresztül lesz vive, jelentést fog tenni a bizottságnak. Az ülés úgy ezt, mint a havi jelentést tudomásul vette.

— (**Kinevezés.**) A pécsi kir. ítélőtábla *Kaufér Vilmos* jogot végzett kaposvári lakost a pécsi kir. ítélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

— (**Izgágóság.**) Soha olyan hiába nem pocsékoltak el időt még a hivatalos eljárásban, mint ma a város közigazgatási bizottsága egy feljelentés ügyében, melyet *Mocsári Gyula*, volt kórházi irnok tett a főispánnál a városi közkórház igazgatója és helyettes gondnoka ellen. A feljelentő a legképzeltlenebb vádakkal áll elő a feljelentésben a kórházi igazgató, különösen pedig *Ódor Gyula*, helyettes gondnok ellen, a mely vádak a polgármester által megtartott vizsgálat alkalmával mind alaptalanoknak bizonyultak. Ez alapon a polgármester a feljelentőt panaszával elutasította, de ez megfélebbezte az ügyet a közigazgatási bizottsághoz s itt újabb vádakkal állt elő. Valóságos rémregénybe illő eseteket hoz fel, melyek súlyosan megrágalmazák a kórházi orvosi és kezelőszemélyzetet s ezekben a bizottság a polgármestert a vizsgálat foganatosítására csak azért utasította, hogy ezután a rágalmazásért büntető utra terelhessék az érdekeltek a skandalózus ügyet. A mi a felebbezést illeti, azt a bizottság elutasította s mindezt tette egy jó órai idő elvesztegetése után, melyet valóban rossz ügyre vesztegetett. Mert hiszen maga *Majorossy Imre* polgármester beismerte, hogy a feljelentő igazgató, kötelelességmulasztó és összeférhetetlen egyén, a kit áthelyezett a kórházból a városi közigazgatási irodába, de ott sem teljesíti kötelelességét s folyton izgágát csinál. Panaszai mind a Kerbolt-féle feljelentéssel egy konyhán

készültek s már a Kerbolt-ügy tárgyalásakor ugyanily panaszok rágalmaknak bizonyultak. Az ügysző hozzászóltak *Záray Károly dr.*, *Egry József*, *Szeredy József dr.*, *Jobst László dr.* és *Cirer Elek dr.* főorvos és mind a leg-határozottabban elítélték a feljelentő izgágaságát, a kit egyszerűen el kellene csapni, ha nem volna a papiroson való hosszadalmas feyelmi eljárás. Ennek köszönhetjük, hogy a kórház gondnok egész nap a sétatéren sétál és teljes fizetést húz, mert még a miniszter most se hagyta jóvá a felfüggesztését. Ennek köszönhetjük, hogy a kórház igazgatójának nincs meg a felebbvalói joga, hogy a kórházban kötelelességmulasztó, izgága egyéneket meg ne tőrjön s általában a vezetés szigorúságára nézve mi sincs kezében a rendbirságon és feljelentésen kívül. Ennek köszönhetjük, hogy a kórház kezelőszemélyzete folyton áskálódik egymás ellen, valóságos palotaforradalmakat sző az igazgató és az orvosi kar ellen és akadnak Kerboltok, meg *Mocsáryk*, kik izgágaságukkal a kórházat civakodás helyévé teszik s mikor már inogni érzik maguk alatt a talajt, akkor alaptalan feljelentésekkel állnak elő. *Mocsáry* valóságos kórházi rejtelmekről, kinzásokról, inkvizícióról beszél; szerinte gyertyalopás, cognac-csenés, sördézsmaalás, bor miatti veszekedés folyik a kezelőszemélyzet között, a melyek mind olyan rágalmak, a mikért a feljelentő kell hogy birói uton vegye el megérdemelt büntetését. És végre is tanulni kell ebből az örökös herce-hurcából már a torony alatt is. A kórházban a kezelőszemélyzet nem gyerekekből, se nem könnyű foglalkozás után vágyó, máshol nem használható egyénekből állítandó össze, hanem olyanokból, kik kötelelességüket elvégzik és van önértük, hogy ezt az országos mintaként emlegetett kórházat nem teszik veszekedések színhelyévé és igyekeznek hitelét megrontani önző anyagi érdekekből vagy gyerekesen érzékeny fennhéjzásból. Es a kezelőszemélyzet fölött vagy az igazgató-főorvosnak kell adni a felebbvalói jogot és ellenőrzést teljesen, vagy levenni vállairól minden felelősséget. És feleljen akkor az ilyen izgágaságokért a polgármester, ki *Mocsáryt* ime, saját bevallása szerint, máshol sem használhatja s aki már a városházán is megkezdte gyerekes boszúból az áskálódást s ki alá lovat is adott, mert följelentésére felfüggesztettek ott már is egy fölöttes tisztviselőt!

— (**Hová kell a házbérkrajcárok ellen felebbezni?**) A város közigazgatási bizottságának mai ülésén *Tichy Ferenc dr.* helyettes főjegyző huszonöt darab házbérkrajcár-adókiivetés elleni felebbezést mutatott le, melyek a közigazgatási bizottsághoz érkeztek. Érkezett még pár száz felebbezés, de azok az ülésre nem lettek bemutathatólag elintézve. A bemutatott felebbezéseket a bizottság azonban nem tárgyalta, hanem az elsőfoku hatósághoz, a városi Tanácshoz utasította. Ha a Tanács határozatai majd meglebbeztetnek, akkor foglalkozik csak másodfokban a felebbezésekkel a bizottság s harmadfokban ezután a közigazgatási bíróság.

— (**Vitás cseléd-ügy.**) Nagy vitát keltett a város mai közigazgatási ülésén egy cseléd-ügy. *Zsolnay Imre* cselédje után fizetendő kórházi ápolási díjról volt szó, a mikor

is kétségessé vált, hogy fizetendő-e a díj a cseléd tartó által, vagy nem? Mert tény ugyan, hogy a cseléd szolgálati helyén betegedett meg, de betegsége vörheny volt, melynek csiráját már magával vihette a szolgálati helyére és kényszerítve volt betegsége ragályossága miatt kórházba menni. *Egry József, Szeredy József dr. és Záray Károly dr.* szóltak hozzá a vitához s az ülés végre is az ügyet visszatartotta a városi Tanácshoz pótló vizsgálat végett.

— **(Szülés az uton.)** A szomszédos Pellérd községből Pécsre jöttében Nagy Antalné pellérdi lakosnőt ma délelőtt szülési fájdalmak lepték meg s rövid idő múlva egy egészséges fiugyermeknek adott életet. Az asszonyt kocsin Pécsre a közkórházba szállították, ahol azonnal gyógykezelés alá vették. Az anya és gyermeke a körülményekhez képest elég jól érzik magukat.

— **(A szerető büne.)** Tegnap reggel panaszt emelt a rendőrségnél Galicer Jákó pécsi lakos kereskedelmi utazó, hogy cselédje Grünbaum Szidónia, távollétében a lakásába hatolt és a szekrény feltörése után többféle ruhaneműt és egy fehér selyemkedőt ellopott, azután megszökött. A rendőrségnek sikerült még a tegnapi nap folyamán a tolvaj cselédleányt egyik itteni rokonánál elfogni s a lopott ruhákat is hiánytalanul megtalálták nála. Vallatása közben kiderült, hogy a cseléd a lakásba álkulcs segítségével jutott be, melyet Vőneki Antal facér kovácslegény készített a számára. A kovács legényt, ki Pécsen, kedvesének felsővámház-utcai lakásán tartózkodott, szintén elfogták s most a jeles szerelmeseket át fogják adni a bíróságnak.

— **(Elfogott vadorzó.)** Mint értesítenek bennünket, Nagy-Budmér község határában az erdőőrök már több ízben néhány hurokban vergődő nyulat találtak, miből helyesen arra következtettek, hogy az erdős részen vadorzók garázdálkodnak. Lesbe álltak tehát s tegnap sikerült is nekik az egyik vadorzót Lesnyik József ottani favágó személyében elfogni, épen akkor, midőn újabb hurkokat vetett. A vadorzó — dacára annak, hogy fegyver volt nála — szó nélkül megadta magát s engedte, hogy a község házára kísérjék. Puskáját elkobozták, őt magát pedig átadják a bíróságnak.

— **(Talált pénztárca.)** Ma délelőtt az Erzsébet sétaterén egy »K. L.« monogrammos sárga pénztárcát találtak, melyben mindössze egy postai feladó-vevény volt. A tárcát igazolt tulajdonosa a rendőrségnél átveheti.

— **(Névmagyarosítás.)** *Pfeffer* Katalin és kiskoru *Pfeffer* József szobányi illetőségű pécsi lakosok vezetéknevének »Börse«-ra kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedett.

— **(Élet és halál.)** A múlt hónapban Pécs város egészségi állapota hanyatlást mutat, mint az *Cirer Elek dr.* tiszti főorvosnak a közigazgatási bizottság mai ülésén tett előterjesztéséből kitűnik. A hevenyfertőző kórok és tüdővész terjedt s okozott nagyobb halandóságot. Élve született a város területén a múlt hónapban 101 gyermek; meghalt 90 egyén; a szaporulat tehát csak 11. A kórházak betegforgalma 623 volt; a városi közkórházban 486, az irgalmasoknál 106 és a

bányatelepi kórházban 31 beteg volt. A piacvizsgálatok kellő szigorral naponként megtartottak; élvezhetetlen gyümölcs 26 esetben, romlott élelmiszer 10 esetben koboztatott el.

— **(Bűnesetek bejelentése.)** *Zsolnay György*, kir. főügyészi helyettes, a városi közigazgatási bizottság mai ülésén felhívta a bizottság figyelmét arra, hogy bűneseteknél a mikor életveszélyes az áldozatok sebesülése, a bíróság csak a rendőrség útján értesül az esetről s a kórházba vitt sebesültek kihallgatása birói uton sokszor lehetetlen. Ezért kérte utasítani a kórházi gondnokságot, hogy bűnesetek alkalmával ha életveszélyes sebesülést visznek be a kórházba, nyomban jelentse be a gondnokság az ügyészségnek, hogy azután a kihallgatás birói uton lehetséges legyen. A bizottság ezt el is rendelte.

— **(A város gazdasági bizottsága)** tegnap délután ülést tartott a városházán *Herbert János*, gazdasági tanácsos elnöketete alatt. Az ülésen jelen voltak: *Graumann János*, *Suha Rezső* erdőmester, *Cirják Dobszay Antal*, *Tiefenbacher Nándor*, *Gyimóthy Gyula*, *Vidákovics József*, *Dobszay István*, *Rauch János* főmérnök, *Kammerer Antal* és *Csizmadia Géza* aljegyző. A bizottság foglalkozott *Fürst Lipót* szállító ajánlatával automobil bérkocsik és társaskocsi berendezésére, de a kizárólagos jogot csak az utóbbiak forgalomba helyezésére találta megadhatónak. E tárgyon kívül több folyó ügyet, kövezési és erdészeti jelentéseket intézett el a bizottság.

— **(Állat az emberben.)** Már ismét megszaporodott egygyel ama leketlen emberek száma, kik állatias elvetemültségükben nem átalják érzéki vágyuk kielégítésére apró gyermekleánykákat felhasználni. *Petrovics Istvánnak* hívják a legújabb bestiát, ki tegnap Bányatelepen egy *Putornik Anna* nevű öt éves leánykát csalt el egyik szőlő présházába azzal, hogy őszi barackot ad neki. A kis leány mit sem sejtve követte *Petrovicsot*, ki a présházba érve, annak ajtaját bezárta és erőszakkal kielégítette ösztönét. Az elvetemült ötvennégy éves öreg embert ma délelőtt fogta vallatóra *Schultz Ferenc* bányatelepi rendőrkapitány, ki előtt a vádolt tagadni próbált. Undok tettének bizonyítékai azonban olyanok, hogy tagadása mit sem ér s így átteszik az ügyet a bírósághoz.

— **(Az új vágóhid ügye.)** Az új közvágóhid építési ügye lassan bár, de azért halad. Holnap lesz ugyanis a püspöki földek átvétele, a mely területre az új közvágóhid fog épülni. A régi vágóhid helyiségét annak idején majd átalakítják s ott a tűzoltóság, mértékhitelítő hivatal és gazdasági felügyelőség fog elhelyezést nyerni.

— **(Helyszini szemle.)** A Krajcárkaszárnyában az 52-ik ezred megérkezéseig átalakítási munkálatokat fognak eszközölni. A szükséges építkezések megállapítása végett ma délután helyszini szemlét tartott a kaszárnyában egy vegyes bizottság, hogy az átalakításokat megbeszélje. A bizottságban *Rauch János* főmérnök, *Herbert János* gazdasági tanácsos, *Cirer Elek dr.* főorvos és a katonai kiküldöttek vettek részt.

— **(Fiatal Robinson.)** Ma reggel egy alig tizenhárom éves fiatal gyereket talált a rendőrség a pályaudvaron, ki azon

kérdésre, mit csinál a vasuton azt felelte, »utazom.« Minden kérdezősködés nélkül elmondta aztán, hogy már négy nap óta van távol a szülői háztól s gyalog jött Pécsre, kirándulni. A vállalkozó szellemű fiut — ki egy mohácsi hivatalnoknak a fia — itt tartotta a rendőrség s az esetről értesítette a kis kiránduló aggódó szüleit, kik egy küldött sürgöny szerint ma este szállítják haza az ifju Robinsont.

— **(Végzetes kocsikázás.)** *Kálmán József* német-üröghi lakos a napokban homokfutóján át akart menni Magyar-Üröghre, utközben azonban lovai megbokrosodtak s elragadták a kocsit. Az örült vágatás közben *Kálmán* oly szerencsétlenül esett le a kocsiról, hogy bal karját eltörte s fejét is bezúzta. A szerencsétlenül járt gazdát, súlyos sebeivel — melyek azonban nem életveszélyesek — most lakásán ápolják.

— **(Kerti tolvajok.)** *Nagy Lajos* János pécsi tette-utcai lakos szőlőjében az elmúlt éjjel tolvajok garázdálkodtak. Az ismeretlen tettesek két kosár barackot s egy kosár eladásra szánt ojtott körtét loptak el. A tetteseket most nyomozzák.

— **(Építkezési ügyek.)** *Megyeri Antal* műépítész a siklósi-utca 50/1. számú telken vasuti tűztávlaton belül, óhajtt építkezni. A Villamos-Részvénytársaság a légszuszgyár-utca 3. szám alatt szintén így akar vízhűtőtornyot építeni, de mert mindkét esetben bérnök a felek, a vasut által megkövetelt reverzalist nem állíthatják ki s viszont erre a tulajdonosok: a ferencrendi-szerzet, illetve a második esetben a város, sem kötelezhetők. A helyszini szemle alkalmával a vasuttársaság ezek szerint a hozzájárulást az építési engedélyhez megtagadta. A városi közigazgatási bizottság mai ülésén, hasszabb vita után, mindkét ügyet a miniszterhez határozta felterjeszteni, hogy elvi döntést kérjen a vitás ügyben. Miniszteri határozatra hivatkozva utasítottak el azonban egy másik kérelmet, mely a siklósi-utca 12/2. szám alatt szük- és tűzbiztonsági okokból kifogásolt helyen kért építkezési engedélyt. A miniszter is elutasította egyszer már a kérelmet, mely a régi terv alapján ma sem engedélyezhető. Végül Basalamom-ut 3. szám alatt kért építkezés helyszini szemléjének foganatosítására *Kovácsfi Kálmán* főmérnök *Egry József* és *Ráth Mátyas* bizottsági tagok küldtek ki.

— **(Mérgező viz.)** Akármilyen hihetetlenül hangozzék is, a tiszta víz mérgező. A rendes ivóvizünk nem tiszta és ez a szerencse. Tiszta víz alatt vegyileg tiszta, vagyis lepárolt víz értendő és sok esetben ez se teljesen tiszta. De aki ivott már tiszta, desztillált vizet, az bizonyosan nem kér belőle, mert eltekintve az íztől, hányást és gyomorkatarrhust okoz. Nagyon tiszta vizet kapunk a természetes jég megolvasztása által és ez sok esetben még a desztillált viznél is tisztább. A természetes jégdarabok lenyelése tehát egyáltalán nem veszélytelen. A műjégből olvasztott vizet a gyomor már jobban elbirja, mert ez nem olyan tiszta és ivóvizünkhöz hasonlatosabb. A tiszta víz mérgező hatása abból áll, hogy a testből sokat von el és a sejtszöveteket földuzzasztja. Ezért veszélyes a magas hegyek hó- és glecservize és okoz sok tiszta hegyi patak vize betegséget. A nagyközönség azt hiszi, hogy a magas hegyek vize azért veszélyes a gyomorra, mert nagyon hideg. Ez nagyon téves fölfogás, mert a hegyi víz éppen

tisztasága miatt mérges. Bizonyítéka ennek az úgynevezett »mérges kut« Gasteinban. Senki se iszsa a vizét, de a vegyészek egyáltalán nem tudtak benne semmiféle mérges anyagot kimutatni, hanem ép ellenkezőleg a kut vizének rendkívüli tisztaságát konstatálták. Ez a kut tehát éppen vizének nagy tisztasága miatt mérges.

— **(A csurgói önkéntes tűzoltóegylet)** ez évi szeptember hó 3-án fogja fennállásának huszonöt éves évfordulóját megünnepelni, kapcsolatosan a somogy megyei tűzoltó-szövetség megalakításával. A rendező bizottság élén Kacs Kovics Lajos járási főszolgabíró, mint a rendező bizottság elnöke, dr. Nagy Sándor titkár és Reményi Samu parancsnok állanak.

— **(Családi dráma.)** A Vinkovce melletti Berák község borzalmas családi dráma színhelye volt a héten. Hencs Leo kereskedő Károly nevű fia, ki mostoha anyjával folytonos viszályban élt, Vinkovcéről, hol mint segéd volt alkalmazva, hazatért s itt anyját egyedül találta, mert apja üzleti dolgában távol volt. A fiu és mostoha anya között ez alkalommal is kitört a háboru, a minek szomorú vége lett. Hencs Károly revolvert vett elő és kétszer anyjára lőtt. Mind a két golyó talált s a szerencsétlen asszony holtan terült el a földön. A gyilkos fiu azután magát végezte ki revolverével.

— **(Az igazságos alkirály.)** India új alkirálya mindenestre igazságos ember. Történt, hogy egy kormányzósági titkár nemrégiben hazatért nyári szabadságáról, csak

épen az volt a baj, hogy két nappal a kitűzött határidőn túl. A titkár — ámbár husz esztendőszolgálat volt a háta mögött — rögtön elbocsátották, ő azonban nem hagyta, hogy ilyen rövidesen bánjanak el vele és Curzon lordhoz ment panaszra, a ki nyomban felvilágosítást kért a kerületi főnöktől. A főnök azt felelte, hogy az elbocsátott hivatalnok általában véve hasznavehetetlen. Az alkirály erre elrendelte, hogy a titkár rögtön helyettesítsék vissza a hivatalába azzal a megjegyzéssel, hogy véleménye szerint a hasznavehetetlenség abban az emberben lappanghat, a kinek husz esztendőre volt szüksége, hogy ezt a hibát az alárendeltjénél fölfedezze.

— **(Elmaradt értekezet.)** Az iskolai játszótér ügyében ma délelőtt 9 órára Majorossy Imre polgármester értekezetet hívott egybe. Az értekezet azonban elmaradt s újból folyó hó 30-dikának délután 3 órájára hívta össze a polgármester. Majd ekkor fognak tehát határozni a kultuszminiszter rendelete értelmében a középiskolai tanuló ifjuság számára alkotandó játszótér területének kijelölése iránt.

— **(Szabadságon.)** Nendtvich Andor dr., árvaszéki elnök és Fekete Mihály, tiszti főügyész, hat heti szabadságra mentek. Ez idő alatt az árvaszéki elnököt Szikrai Emil, árvaszéki elnök, a tiszti főügyészt Zöld Sándor dr., tb. ügyész helyettesíti.

— **(Majom vagy ember?)** Chicagónak is megvan már a maga »affér«-je. Az ottani esküdtek előtt legközelebb eddig telje-

sen páratlanul álló pört tárgyalnak, Brower állatszelidítő pörét, aki a Darwin-féle teoria lelkes híve. Brower egy nagy majmot mutogatott élő példaként a Darwin-féle leszármazási elméletnek, mert ez az állat — szokta mondani — félig majom, félig ember. Mr. Brower azonban durva fráter volt, ki olyan komiszul bánt az »ember ősapjával«, hogy az egy napon nem bírta tovább kiállni az ütlegeket és a koplalást és ez árnyékvilágnak hátat fordított. De ekkor fölmerült a nagy kérdés: majom volt-e az elhunyt tényleg, vagy ember? Mert ha ember volt, akkor Browert gyilkossággal kell vádolni; ha pedig csak majom volt, akkor az egész ügy az állatvédő egyesület ítélőszéke elé tartozik. Ime ebből áll az »affér«, hogy mi lesz a vége, nagy kíváncsisággal várják Chicagóban.

— **(A legujabb talizmán.)** Az előkelő párisi nők legujabban kis aranytojást használnak talizmánul. A babonás hölgyek ezeket a kedves szerencséhezó amuletteket finom aranyláncra fűzve a nyakukon hordják és pedig többnyire diszkréten elrejtve a ruha alatt. A tojás sima aranylapján többnyire zöld, piros vagy kék email-rajz van. Ezeket a modern talizmánokat az előkelőbb párisi hölgyek gyönggyel, gyémánttal, smaragddal vagy más drágakövel díszítették. E tojásalaku ékszerek jórésze belül üres és kinyitható, úgy, hogy valami kedves emlék megőrzésére alkalmasak. Az új divatnak keletkezése a párisi Folies Bergiérés egy szép táncosnőjének köszönhető, a ki egyszer előadás közben háromszor a

s midőn a kapitány az örvendő hajósokat áldomásra hívta, egy hirtelen mozdulattal megfordult s a kapitány felé közeledett:

— Egy kérésem van Henrik — szólította meg a kapitányt.

— Mi az, Knuth Mende? Beszélj. Ha teljesíthető a kívánságod, akkor nem kérsz hiába. Bizonyos elfogultság látszott meg az idősebb hajós arcán, midőn halkan mondta:

— Nem itt. Azt csak neked egyedül mondhatom el.

— Akkor jöjj!

Ezzel megindult a kapitány, kit az áldomásra meghívott szigetlakók s velük Knuth Mende is követett, egyikébe a falu cölöpépítményű házáinak, mely azonban jóval kimagaslott a többi közül s melynek egész külsején meglátszott, hogy csak nemrég javították.

A bejárati ajtón át a vendégek egy tágas szobába léptek, melynek háttérében széles kéményű takaréktűzhely volt beépítve, a tűzhely fölött pedig egy vadonutaj acél-lánc lógott a főző üst számára. E szobából két ajtó nyílt a mellékhelyiségekbe, melyek mindegyike — a szigetlakók igényeit tekintve — mondhatni kényelemmel volt berendezve. Eme mellékhelyiségek egyikébe vezette Harding Henrik vendégét.

Bent a szobában az ablaknál csinos asztal előtt egy fiatalember ült, ki mélyen tenyerébe hajtva fejét, avnyira el volt merülve az olvasásba, hogy észre sem vette az érkezőket. Mellette a földön még egy nagy láda könyv állott, melyekből — ugylátszik — ez is való volt, mely annyira lekötötte a fiatalember figyelmét, ki csak

a szigetcsoportnak a közepén találnak menhelyet és biztos révet a hajók az idő viszontagságai elől.

A Skjarsek legszélsőbbikén, mely az északi Fjord előtt fekszik, egy alig száz lakossal bíró kicsiny falú van. Ennek Stavö a neve. A lakosok legnagyobb részt halászattal foglalkoznak, mert a sziklás meredek partok nem nyújtanak tért a földmivelésre, kivéve néhány hegyszakadékot, melyekben némi zab terem. Hanem van a termő föld helyett kies fekvésű völgyük, melyekben buján terem a fű, míg a völgyoldalakat hatalmas fenyők varázsolják vadregényessé s itt néhány család kecskéket és birkákat tenyészt.

A külvilágtól teljesen elzártan élnek itt az emberek s csak akkor értesülnek embertársaik sorsáról, ha a közeli Brémangi sziget lelkésze jön át hozzájuk, hogy egyszerű szegényes templomukban prédikációt tartson, vagy ha valamely hajót a Skjarsek közé kerget a vihar, nemkülönben ha haza kerülnek fiaik, kik legnagyobb részt kereskedelmi hajókon szolgálnak s csekély keresetükből némi pénzcsekét megtakarítva, haza hozzák szülőiknek.

Sajátságos, hogy ha valamely rendkívüli baleset nem éri a hajót, két-három év mulva bizonyára hazakerülnek a szigetlakók, mert bármily ridegek is ezek az emberek, mód felett ragaszkodnak szülőföldjükhöz s nem cserélnék fel otthoni szegényes életmódjukat a távolbeni legfényesebb jóléttel sem.

Tavaszi volt, a nap meleg sugarai leolvastották a hegyek zord hókérgét. A kicsiny sziget partjain szokatlanul élénk sürgés-forgás támadt, a bárkák gazdátlanul himbálóztak a vizen s a lakosok dacára annak, hogy hétköznap volt, ünnepi díszben sétáltak fel s alá.

nyaka körül csavart aranyláncon, smaragddal kirakott aranytojást viselt.

— **(Meglopták a vonaton.)** Scharf Vince szabadkai illetőségű kereskedő panaszt emelt ma reggel a rendőrségnél, hogy a tegnapi éjjel féltizenkettőkor Szabadkáról Pécsre érkezett vonaton, melynek egyik harmadosztályú kocsiszakaszában utazott, valaki bőröndjét ellopta. A kereskedőségnek annyival nagyobb baja, mert Kaposvárra igyekezett új állását elfoglalni, összes bizonyítványai pedig bent vannak az ellopott bőröndben. A rendőrség nyomában megtette a szükséges intézkedéseket, jelentést tett a vasuti főnökségnek s így sikerült még a délelőtti folyamán kideríteni, hogy az ellopottnak vélt bőröndöt Eszéken valaki tévedésből vitte magával, ott azonban észre vevén a tévedést, az idegen bőröndöt átadta az állomási főnökségnek. Scharf Vincének most várni kell, míg a táviratilag iderendelt koffer megérkezik.

— **(Juhász párba.)** Németin a napokban megtörtént, hogy Daróc János és Zsemberi János odavaló juhászlegények gazdáik juhait őrizve, egymás mellé kerültek, amikor is Darócnak a kutyája játékból-e vagy komoly szándékkal, neki ugrott Zsemberinek s letépte a nadrágját. Zsemberi ezen annyira felbuzdult, hogy alaposan oldalba rugta a kutyát. Juhászembernek legföltettebb jószága a kutya lévén, Daróc sem hagyta annyiban a dolgot, hanem összeveszett pajtásával, miközben olyan verekedés támadt, hogy Zsemberi bicskáját nyelégig dőfte Daróc karjába,

ki a maga részéről kampós juhászbottjával akként tisztelte fejbe támadóját, hogy az menten elszédült. Zsemberi csakhamar felocsudott szédüléséből, Daróc pedig maga kötözte be a karján támadt nem nagy sebet, aztán mindketten beállítottak panaszra a községi elöljáróságához, ahonnan átteszik ügyüket a bíróságához.

— **(Kimutatás a határforgalomról.)** A m. kir. központi statisztikai hivatal a következő kimutatást adta ki a határforgalomról: Ez évi június hónapban a magyar-szerb és a magyar-román határon összesen 64.638 egyén lépte át az ország határát. Az összes átkelők közül az országból kiment 27.969, az országba bejött 32.669 egyén. Az előbbieket legnagyobb része ezuttal is Románia felé ment és pedig közülök 5.008, Szerbiába 5.628 magyar és 3.351 külföldi, Bulgáriába 425 magyar és 417 külföldi, a többi Balkán államokba pedig csak 22 magyar és 199 külföldi honosságú egyén ment. A határállomások közül forgalom tekintetében első helyen áll Predeal, utána Zimony és Orsova következnek; e három határállomáson összesen 43.675 egyén kelt át.

— **(Minek adjam a fiamat.)** Sok apa gondolkozik most, az iskolai év kezdete előtt ezen a kérdésen. Ezeknek az apáknak figyelmébe ajánljuk a következő kis mesét, amelyet egy angol ujság közöl. Egy uriember egyszer azon törte a fejét, hogy milyen pályára adja a fiát. Fogta magát, s asztalára tett egy üveg pálinkát, egy aranyat, meg egy

bibliát. Ugy gondolkozott, hogy ha a fiu a bibliát választja, papnak adja; ha az arany után nyul, kereskedőt csinál belőle; ha a pálinka iránt érdeklődik, akkor semminő pályára se adja, ugyanis csavargó lesz belőle. Behívta a fiut. A csemete bejött, nagyot huzot a pálinkás üvegből, zsebrevágta az aranyat hóna alá csapta a bibliát és füttyöreszre távozott. Apja örömmel csapta össze kezeit és így szólt:

— A gyerekből kitünő ügyvéd lesz! Mindent elvesz . . .

— **(A papa és a flacskája.)** Erre mifelénk, a vén Európában azt az elvet szeretik megvalósítani a szülők, hogy verés nélkül kell nevelni a gyereket. Az elvet ugyan nem lehet betartani, de a jó familiában az apa, mihelyt a gyereke fölcsiperedik vagy tizesztendőre, már nem igen szereti használni a testi fenytiket. A viszonyok némely családban például Indianopoliszban egészen mások, ha csak nem teljességgel kivétel a következő eset: Monrö Hedges, a százhat esztendő farmer alaposan elpáholta a hetven esztendő fiát, mert teljesen berugva jött baza egy kis lumpolásból s a család többi tiszteletreméltó tagjaival szemben okvetetlenkedett. Szegény fiu! Még csak ki sem tombolhatja magát fiatal éveiben.

— **(Félesztendő népesedése.)** Ez év június havában a magyar birodalomban élve született 58.605 gyermek, halva 1186. Hét évnél fiatalabb korban 17.717-en, hét évnél idősebb korban 18.617-en haltak el, úgy,

A Skjarsek közepén elterülő csendes vizéren gyönyörű, teljesen új háromboccos vitorlás hajó ringatózott, melynek új festésű oldalain, rézburkolatán meglátzott, hogy csak ma bocsájtották először vízre. A hajó orrát remek faragvány díszítette, mely egy tengerzöld ruhába öltöztetett, szőke haju, mosolygó arcú vizitündért ábrázolt, a hajó oldalán pedig arany betűkkel ez a felirat díszelgett:

„Stavő reménye.”

Ez volt az oka annak az ünnepi hangulatnak, mely Stavő lakóit a dologtalanságra kényszerítette s arra, hogy ugyszólván az egész napot a víz partján a három árboccos szemlélésével töltsék el.

De ez nem is csoda, mert hiszen ez a remek hajó, mely büszkén himbálódzott a kéklő habokon, a stavóiek szülötte volt, az ő hajójuk, kizárólagos tulajdonuk. Talán nincs olyan nemzet, mely legyőzhetlen világbajnokának annyira örülne, mint a szigetlakók ama hajónak, a mely egy régi s elérhetlennek tartott vágyuk teljesedését jelentette.

A falucska kicsiny templomában éppen delet harangoztak, midőn a három árboccos mentő csolnakját leeresztették, mely két markos legénytől evezetten közeledett a sziget partja felé. A parton álldogálók mindannyian feszült várakozással tekintettek a közeledő csolnak felé, melyből nemsokára egy hajósruhába öltöztetett, napbarnított arcú fiatalember ugrott ki, kit a partonállók üdvívalgással fogadtak.

A partra szálló Harding Henrik volt, Stavő szülötte, a nagy háromboccos hajó tulajdonosa és kapitá-

nya, a falu büszkesége. Henrik már tizennégy éves korában elhagyta szülőfaluja sziklás partjait s mint hajóslegény szolgált egy kereskedelmi hajón, ahol tizennégy év alatt szép kis összeget szerzett, úgy, hogy már arra is gondolt, hogy hazatérve szülőfalujába, otthon alapíthasson, megnőszülhessen. De a hosszú idő alatt, melyet tengeren töltött, annyira megszokta az utazást, hogy az otthon alapításának vágya fölé egy sokkal hatalmasabb vágy kerekedett; saját hajójának kapitánya lehetni. S azért elhatározta, hogy megtakarított pénzéből hajót építtet, mely elhatározásának eredménye az a vadonhajó brig, mely oly büszkén himbálódzik a kéklő habokon.

Harding Henrik már saját hajóján érkezett Stavő partjaihoz, hova mint jó hazafi azért tért vissza, hogy hajójának személyzet-szükségletét a szigetlakó hajósokból elégítse ki, aztán folytatni akarta útját, ki a beláthatlan tengereken, hol szabad az élet s ahol pénzt lehet keresni.

S ezzel nemcsak a maga szerencsését állapította meg, hanem falujabelijeinek egy jobb jövőbe vetett reményét is megszilárdította, mert hiszen ahol a kapitány meggazdagszik, ott a legénység sem szenved hiányt s ha majd évek múlva visszatér a nagy hajó, akkor megváltozik az élet a kicsiny szigeten, melynek lakói közé a jólét fog költözödni. A szegény stavóiek így reményelték legalább.

Csupán egyetlen egy hajós nem örült a stavóiek szerencséjének, egy feltűnően szőke haju, napbarnított arcú ember, ki felve, mereven bámult a briggre s olyan sajátságos szánakozó mosolylyal az örömrában úszó szigetlakókra. Teljesen el volt merülve a hajó szemlélésébe

hogy a halálozások összes száma 36.334, a népesség természetes szaporodása tehát 22.271. Csupán a tulajdonképeni Magyarország népesedését tekintve azt találjuk, hogy június havában a népszaporodás közel 8000-el több, mint a múlt év ugyanezen hónapjában; 7000-el több most a születés s közel 800-al kevesebb a halálozás. Kedvezőtlenebb eredményre jutunk, ha a múlt év első felének népesedését a folyó év ugyanezen időszakának népesedésével hasonlítjuk össze. Ekkor ugyanis azt látjuk, hogy az ideai szaporodás a tavalyi mögött 4500-al maradt el. A születések aránya legmagasabb volt a Tiszántúl, legalacsonyabb a Dunántúl. A megyék közül Szilágy mutatja a legmagasabb arányszámot, a legalacsonyabbat Baranya tünteti fel. Városi törvényhatóságaink közül a születések számaránya tekintetében Szatmár-Németi áll az első helyen, az utolsón Komárom. A halandóság a Tiszántúl volt a legnagyobb, míg a Dunántúl, a Tisza és Maros szöge és Erdély egyenlően kicsiny arányszámot tüntetnek fel. A megyék közül Szabolcs mutatja a legkedvezőtlenebb, Liptó a legkedvezőbb arányszámot. Városi törvényhatóságaink közül aránylag a legkevesebb haláleset Hódmező-Vásárhelyen történt, a legtöbb Pozsonyban. A szaporodás a legnagyobb volt a Tiszántúl, legkisebb a Dunántúl. A megyék közül Szilágy, a városok közül Kecskemét szaporodott legjobban. A legkisebb szaporodást a megyék közül Gömör mutatja, 7 városi törvényhatóságban: Selmezbányán, Pozsonyban, Székesfehérvárott, Baján, Ujvidéken, Temesvárott és Marosvásárhelyt pedig fogyott a lakosság.

Törvénykezés.

§ Felfüggesztett ügyvéd. A pécsi ügyvédi kamara fegyelmi bírósága közhírré teszi, hogy dr. Raics Lázár mohácsi ügyvédet az 1899. évi 90/II. alatt hozott és a nagymélt. m. kir. Curia által 1899. évi 350/legy. sz. a. helybenhagyott végzéssel, az 1887 : 28. t.-c. 4. §. b., pontja alapján, az ügyvédség gyakorlatától a pécsi kir. törvényszéknél 1898. évi 7908/B. sz. alatt ellene folyamatban levő büntetőper végérvényes befejezéséig felfüggesztette.

TÁVIRATOK.

— Titkos tárgyalás és hírlapírói fantázia. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az ujságok a rennesi tárgyalás idejére úgy rendezkedtek be, hogy naponként legalább egypár oldalra terjedő tudósítást közölnek Dreyfusról. A titkos tárgyalás napjaiban azonban bajos a tárgyalás menetéről oldalakra terjedő tudósításokat hozni. Az érdemi tudósítás a mai tárgyalásról is ebbe a pár szóba vonható össze: „Dreyfust ma fél hétkor a tárgyaló terembe kísérték és délben ismét visszavezették. Incidens nem történt“.

Ugy segítenek tehát magukon a tisztelt riporter urak, hogy merész fantáziával irogatnak olyan dolgokat, amelyekről ezeremétföldnyiről meglátszik, hogy a mesék országából vannak tarlózva.

Igy a párisi Figaró „illetékes oldalról“ felhatalmazva közli, hogy mikor

Schwarzkoppen 1896-ban a *Matin* közléséből a borderón fölismerete Walsin-Esterházy irását, kérdezte tőle:

— Ön a borderó szerzője?

— Igen én vagyok — felelte Esterházy.

— Ugy ön a legnagyobb gazember, ki valaha a földön járt — mondta Schwarzkoppen és kikergette szobájából.

Még messzebb ragadja a derék Figarót a fantázia, mikor egy Vilmos császár és neje közt lefolyt bizalmas beszélgetést kürtől világgá.

E közlemény szerint ugyanis Vilmos császárt a császárné kérdezte, hogy mért nem lép közbe a Dreyfus-ügyben, mire a császár azt felelte, hogy közbelépése csak ártana Dreyfusnak, de újból is csak azt mondja, a mit miniszterei a birodalmi gyűlésen mondtak.

Ez a beszélgetés ugyanis a császári pár között néhány nappal azután történt, hogy Bülow a birodalmi gyűlésen kijelentette, miszerint Németországnak semmi összeköttetése nem volt Dreyfussal.

— Nagy urak utazásai. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Ferdinand* bolgár fejedelem Naheimba érkezett. — *Delcassé* francia külügyminiszter Pátervárról hazautazott Párisba.

— Paty du Clam beteg. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Párisból jelentik, hogy Paty du Clam megbetegedett s állapota a mai nappal súlyosra fordult.

Budapesti börze.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. augusztus 10.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, májusra: —; októberre: 8.52. — *Tengeri*: 4.75. — *Rozs*: 6.73. — *Zab*: 5.36.

Az értéktőzsdén az áruk a következők: Osztrák aitelrészvény: 391.—. — Magyar hitelrészvény: 392.50 — Államvasut: 351.—.

KIR. TÁBLAI ÉRTESEITŐ.

1899. évi aug. hó 7-én s a köv. napokon elintéztett ügyek.

(Rövidítések magyarázata: hh. = helybenhagyva, mv. = megváltoztatva, rmv. = részben megváltoztatva, fo. = feloldva, rend. = rendkívényileg vissza, ms. = megsemmisítve, rms. = részben megsemmisítve, vu. = visszautasítva, hna. = hely nem adatott.)

Szüneti tanács.

Polgári ügyek.

Előadó: *Pilch Antal*.

- III. 2098. Kulcsár Mihály s t. — Király (alsó) János s t. zárlat. — hh.
2107. Néhai Bárány Dénes hagy. — hh., rend.
2108. Néhai Zichy Miklós » — mv.
2121. Freund Henrik és fiai cég — özv. Schlesinger Ignácné végr. — mv.
2122. Szuller Adolf — Pest Albert végr. — hh.
2123. Gring Teréz — Jung György » — hh.
2132. Mühl Henrikné — Sett János s t. végr. — fo.
2152. Sengye József és fiai cég — Fischl Juliska letét. — hh.

Előadó: *Zsabokrszky Ferenc*.

- V. 1543. Kréz Sebestyén — Ott Ferencné törl. — mv.
1575. özv. Horváth Józsefné s t. — Stolczér Vilmos törl. — hh.
- III. 2106. Mészöly Gerzonné — Nyuli Ignác végr. — hh.
2151. Kir. kincstár s t. — néh. Schaadt Gyula végr. — mv.
2154. Engel József fia cég — Czebán Antal » — hh.
2166. Gadó Anna — Gadó József végr. — hh.

Előadó: *Kaufmann Nándor*.

- V. 1726. Jónás József — Tamási József s n. számad. — hh.
1830. Kosa Mihály — Zsugovits Sándor szerződés érvényt. — rmv.
- III. 2029. Skublics Imre s t. — Skublics Mihály és Imre 113 frt 97 kr. — mv.
2105. kk. Skublics Imre s t. — Skublics Mihály és Imre 697 frt 12 kr. — mv.
2119. Skublics Imre s t. — Skublics Mihály és Imre 2063 frt 76 kr. — mv.
2129. Borovits Adolf — Reinicz Gyula s n. végr. — rend.
2130. Pécsi részvény könyvnyomda — Günsberger Mór végr. — rend.
2133. özv. Bayer Istvánné s t. — Repka József végr. — rend.

Büntető ügyek.

Előadó: *Nábráczky Lajos*.

- V. 2515. Salavecz (Leder) György s t. többrend. lopás. — hh.
2518. özv. Czukor Ignácné s t. közokir. ham. — hh.
2527. Schott János sikk. — hh.
2530. Fülöp József s t. magán okir. ham. — hh.
- III. 2512. Kajtár Sándor s t. k. t. sért. stb. — hh.

Előadó: *Varga Nagy István*.

- V. 2119. Kaszás János s t. lopás stb. — rend.
2514. Herzensyák József halált ok. suly. t. sért. — fo.
2539. Novák Vinkó többrendbeli lopás. — rmv.
- III. 2235. Luszt Salamon korcsmai tiltott hitelezés. — fo.
2244. Czarth Imre közcs. ell. kih. — mv.
2311. Trisler Ferenc lopás — hh.

Elintézésre kitézött ügyek.

Bejelentések 1899. évi augusztus hó 14. s köv. napjaira.

Szüneti tanács.

Polgári ügyek.

Előadó: *Pilch Antal*.

- V. 2127. Somogy megye Árvaszéke — ifj. László János gond.
- III. 2069. Néh. Herner Gáspár hagy.
2167. » Schaller Adám hagy.
2195. Kéménden elhalt Kerner Adámné hagy.
2222. Néh. Ferencz János hagy.
2228. Legár Jánosné — özv. Kuhl Tamásné zárlat.

Előadó: *Tóttóssy Béla*.

- V. 1807. Abafi József — Domnics Antónia házass. felb.
1809. Stratter Ida — Goldschmied (Dávid) Dénes házass. felb.
1853. Kovács János — Német Erzsé házass. felb.
1854. Krecsmarik Pál — Eringer Mátyás s n. házass. érvényt.
2213. Strausz Salamon és fia — Schlesinger Vilmos hagy.
- III. 2197. Szalai Markó — Petrovics Pávó s t. váltó.
2229. Primecz József s t. — Molnár Juli váltó.

Előadó: *Zsabokrszky Ferenc*.

- III. 1970. Dr. Obetkó Károly — Kovács Éva végr.
2034. Szabadhegy község — Molnár István végr.
2038. Dr. Troll Ferenc — özv. Stein Dánielné végr.
2046. Tóbi Éva — Ember József végr.
2051. Daróczy Zsigmond — Szeniczey Géza letét.
2068. Kir. kincstár — Kresz Ferenc végr.
2168. Koszter János — Dr. Tarnai Károly végr.
2174. Hrg. Odescalchy Gyula hagy. csódtóm. önk. ár.
2176. Csöme Anna — Csöme Dávid s t. végr.
2183. Begovác Pál — Hiasics Vince »
2199. özv. Zankos Vincéné — Ferencz József s n. végr.
2203. Gadó József — Gadó Mari végr.
2207. Pálfi György s n. — Horváth György végr.

Büntető ügyek.

Előadó: *Nábráczky Lajos*.

- V. 2580. Tisztl Henrik suly. t. sért.
2583. ör. Lukács József s t. suly. t. sért.
- III. 2590. Halász György hat. ell. kih.
2591. Kristóf (czigány) József suly. t. sért.
2592. Bálint István

Előadó: *Varga Nagy István*.

- V. 2166. Mezga Rókus m. okir. ham.
2167. Kunitz Ferencz s t. lopás.
2196. Ferencz István s t. halált ok. suly. t. sért.
- III. 2330. Tóth Sándor s t. lopás.
2378. Weisz Lipótné hat. ell. kih.
2384. Ifj. Tatai Mihály közcs. ell. kih.
2399. Bruckner Hugó szem. szab. megsért.
2400. Bódók Péter lopás.
2401. Kis János s t. id. ing. rong.

Laptulajdonos

Felolós szerkesztő

3ZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC

TAIZS JOZSEF

kiadó.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésű

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok,
körlevelek, számlák, falragaszok,
meghívók, tánczrendek,
hivatalos és gazdasági
táblázatok, részvények,
alapszabályok,
névjegyek stb. elkészítésére.

Könyvkötészete

fel van szerelve

papirmetsző,
sodronyfűző,
perforirozó,
számozó,
aranyozó

stb. géppel, melyek segélyével
a legegyszerűbbtől a legdiszesebb
munkáig minden elkészíthető.

TAIZS JÓZSEF, PÉCS

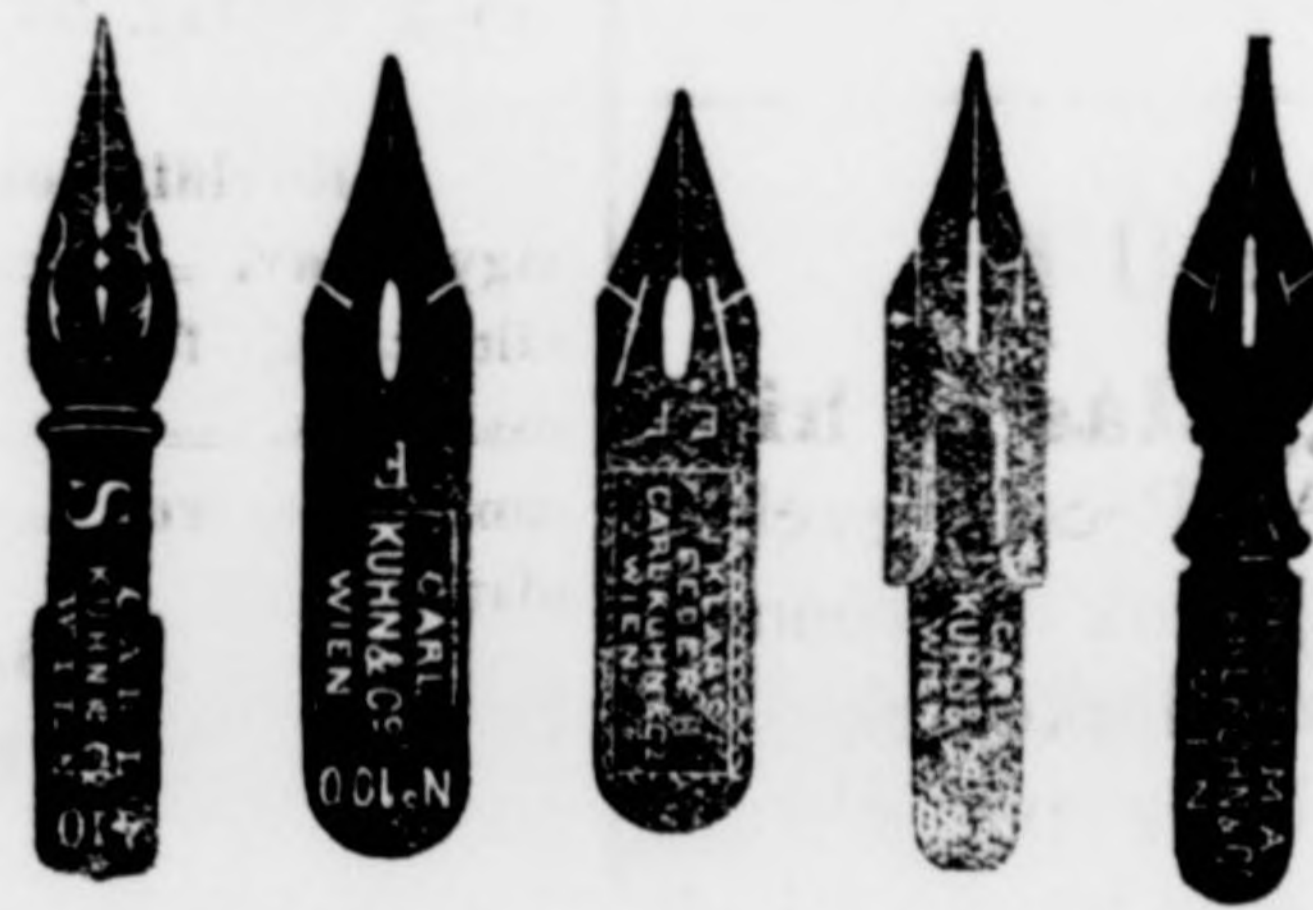
Megye- és Mária-utca sarkán.

Nyomtatvány-raktárából

körjegyzői,
papi és ügyvédi nyomtatványok
jó papíron olcsó árért kaphatók.

PAPIRKERESKEDÉSÉBEN
különféle levélpapírok,
(Röntgen-féle sugaraknak ellenálló,
kerékpár-jelvényes stb.)
kaphatók.

Kuhn-féle író-tollak

nagy választékban.

Vidéki megrendelések
gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.